

1. Verklaar volgende begrippen in eigen woorden. Plaats deze in het historisch referentiekader met behulp van een voorbeeld. 5/6p.

2/2 Personele unie: Een groep landen is verdeeld, maar toch onder één gezag. Vb.: Bourgondische Rijk, Middeleeuwen, politieke domein.

1/2 volkssoevereiniteit: Het onafhankelijkheid van een volk, het belang van een volk. Vb.: Erasmus was een voorstander daarvan, Nederlanden, 15e eeuw, politieke domein.

2/2 heliocentrisme: De zon is in het midden van de zonnestelsel en de Aarde draait daar rond. Vb.: Galileo Galilei bewees de heliocentrisme, 17^e eeuw, culturele domein.

2. Leg uit wat deze personen hebben bijgedragen tot het humanisme.

6/6 Christoffel Plantijn: Bevat een Grote drukkerij; waar er allerlei Klassieke en humanistische boeken gedrukt werden.

Vesalius: Geneeskunde, hij onderzocht de mens i.p.v. open zoals in de Middeleeuwen en Klassieke Oudheid.

Thomas More: Raadgever van koning Hendrik VIII, hij schreef het boek 'Utopia' waarin hij kritiek gaf op de economie en politiek.

3. Wat is het belang geweest van het humanisme voor ons huidige manier van denken en wetenschap?

Geef minstens 2 argumenten.

1/1 Humanisme baseerde zich in het onderzoeken en bewijzen van stellingen i.p.v. in de Bijbel te kijken.

Het humanisme was kritisch tegenover de samenleving, er mag getwijfeld worden i.p.v. de Middeleeuwen, waarin er niet getwijfeld mag worden aan de Bijbel

4. Lees onderstaande tekst

Toen God alle dingen geschapen had, dacht Hij er tenslotte aan, de mens te scheppen. Maar Hij had geen vorm meer voor een nieuw schepsel, noch stof, waarmee Hij het nieuw schepsel kon begiftigen, noch een ruimte, waar het als toeschouwer van het heelal een plaats had kunnen vinden. Reeds was het heelal gevuld, het midden en de diepte. En zo besloot de opperste Meester, dat het schepsel aan hetwelk hij niets eigens meer kon geven, aandeel zou hebben aan alles wat aan de andere schepselen elk apart was gegeven. Zo nam Hij de mens als een schepsel met wankelende vorming in de wereld op, plaatste hem in het midden van de wereld en sprak tot hem: "geen vaste verblijfplaats, geen eigen vormgeving, geen bijzondere behandeling heb ik je gegeven, opdat je zelf je woonplaats, vormgeving en handeling zoudt kiezen; en opdat hetgeen je kiest van jou zou zijn. Alle andere schepselen heb ik met een bepaalde natuur begiftigd en ze daardoor ingesloten binnen vaste grenzen. Jij wordt door geen grenzen beperkt; jij schept je eigen grenzen volgens je eigen wil, aan wiens leiding ik je heb toevertrouwd. In het midden van de wereld heb ik je gezet, opdat je vandaar gemakkelijk om je heen zoudt kunnen kijken naar alles wat geschapen is.

Motiveer met 2 argumenten waarom de auteur een humanist is. 4p.

2/4 Hij twijfelt aan de Bijbel: hij weet niet hoe god vorm of stof ~~voor~~ voor het scheppen van de mens gevonden heeft. (dubbel onderlijnd)

Hij blijkt ook kritiek te geven aan de onvrijheid dat de mens heeft, op een voerborgen manier. (onderlijnd)

5. Waarom is het geen toeval dat in de 17de eeuw zowel de telescoop verbeterd werd als de microscoop werd uitgevonden? 4p.

0/4 In de 17de eeuw was het de bloeiperiode voor de ~~humanisme~~ ¹⁵⁻¹⁶, waardoor er verschillende instrumenten en technieken uitgevonden werden, en de verbetering van de telescoop en de uitvinding van de microscoop zijn voorbeelden daarvan.

6/6 6. Tot welke kunststroming behoort dit beeldhouwwerk? Motiveer met 2 argumenten. 6p.

Renaissance:

- Het is statisch, geen bewegingen

- Het is somber en zijn geen emoties

7. Actua 2p. Het is erg onrustig in Israël sinds Donald Trump de Amerikaanse ambassade naar Jeruzalem liet verhuizen. Tussen welke 2 groepen gaat het conflict?

2/2 ~~De Joden (Israël) en de Moslims (Palestina)~~

Tussen de Joden (Israël) en de Moslims (Palestina)

